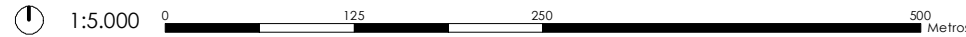

Fonte de datos / Fuente de datos:
- Elaboración propia / Concello de Fisterra
- Elaboración propia / Concello de Fisterra

Denominación: Camiño de Santiago. Camiño de Fisterra-Muxía.
Localización: Concello de Fisterra

O trazado recollido ten CARÁCTER PROVISIONAL até a aprobación da delimitación que elabore a Consellería de Cultura e que, naqueles tramos nos que finalmente non exista coincidencia, a aprobación antedita mediante o correspondente decreto da Xunta de Galicia suporá a substitución deste trazado

Código do elemento: **CS.01**
Código del elemento:

Descrición:

Dende o comezo da peregrinación xacobeá, moitos peregrinos, unha vez chegados a Santiago, seguiron o Camiño ata Fisterra, ata o bordo mesmo do Océano Atlántico, alí onde se pensaba que a terra acababa e máis aló só estaba o descoñecido.

A estreita relación de Fisterra co culto xacobeo establécese no Codex Calixtinus. Xa no S.XI aparece citada no célebre códice a Cidade de Dugium. Sinala o códice que os discípulos de Santiago viaxaron a esta cidade buscando a autorización do legado romano para enterrar ó apóstolo no que hoxe é Compostela. Pero o legado, receoso, méteos na cadea. Os discípulos logran fuxir e cando están a punto de ser alcanzados, cruzan unha ponte que se derruba ó paso da tropa romana que os persegue. Dugium identifícase con Duio, na actual Fisterra, onde conta a lenda que era unha cidade que debido ó mal comportamento dos seus habitantes desapareceu baixo as augas do mar por vontade divina.

A antigüidade desta ruta compróbase en documentos de 1.119, nos que se cita a preocupación de Rei Alonso VII e o Abade de San Xulián de Moraima por dar hospedaxe ós peregrinos que se acercaban á zona. En 1.355 o peregrino Jorge Grisaphan describe no seu diario a peregrinación a Fisterra. Tamén en 1.465 León de Rosmithal, en 1.462 Sebaldo Rieter, en 1.581 Erich Lassota, 1.583 Julián Iñiguez de Medrano, narran as súas peregrinacións ó final da terra.

Grazas ó costume dos peregrinos de acudir á Fin do Camiño a cumprir os rituais de bañarse, queima-la roupa utilizada durante a travesía e ve-la posta de sol, dispónse dun amplo velorio das viaxes dos camiñantes da Idade Media, que corroboran a antigüidade da ruta a Fisterra e o seu interese polas connotacións históricas e as súas lendas.

O Camiño de Santiago a Fisterra forma parte do coñecido como Camiño de Fisterra-Muxía. Este Camiño, iniciado en Santiago, unha vez alcanza a aldea de Hospital, no concello de Dumbria, ofrece dous itinerarios alternativos: un que leva a Fisterra pasando por Cee e Corcubión, e outro que conduce a Muxía e ó Santuario de A Barca. Existe outro Camiño, incluído tamén nas rutas xacobeas dende o medievo, que, pasando por Lires, une as localidades de Fisterra e Muxía.

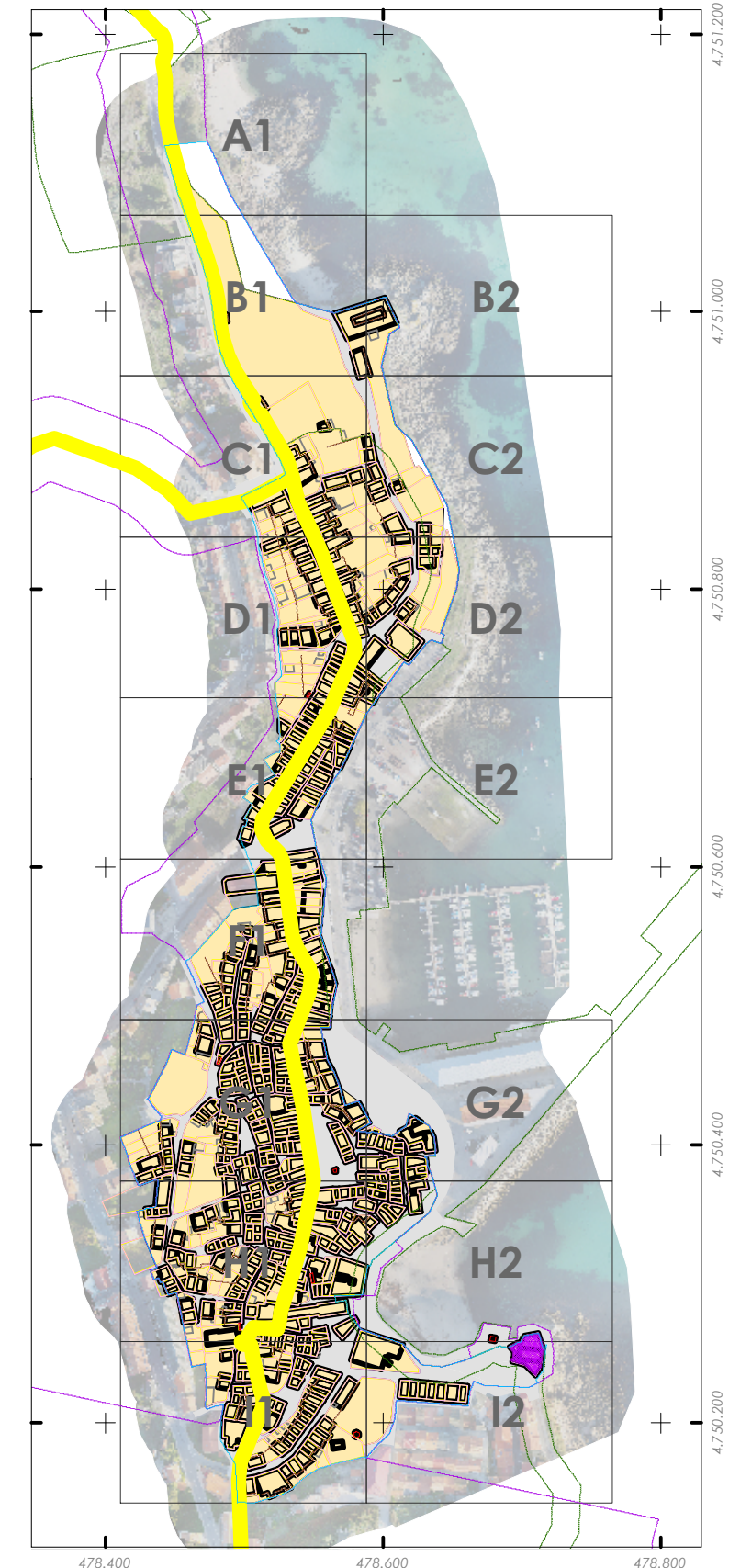
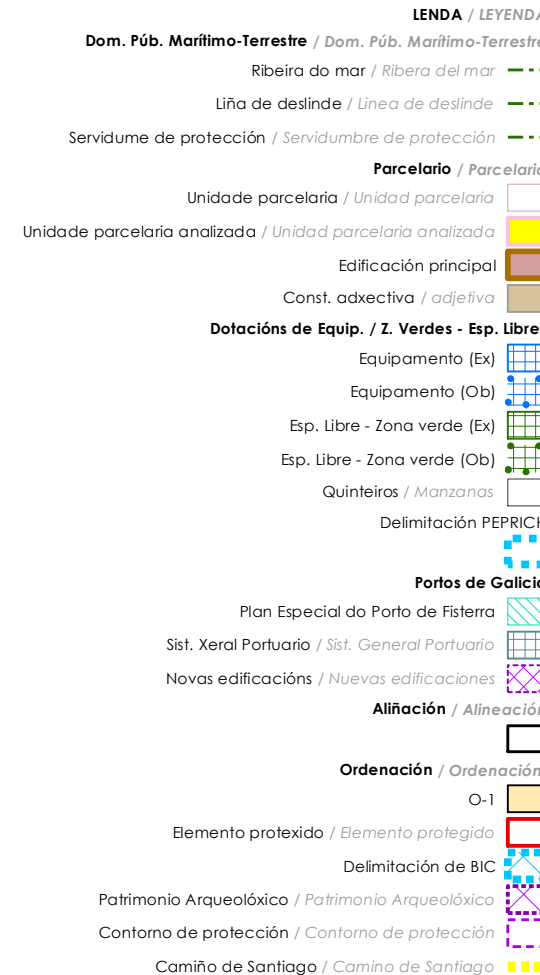
Unha singularidade do Camiño de Fisterra-Muxía é que é o único dos Camiños que non ten a súa meta en Santiago, senón a súa orixe, ou máis ben é unha prolongación do Camiño ata a Costa da Morte, ritual que aínda hoxe en día seguen moitos peregrinos, que desexan chegar ata o Finis Terrae para seguir gozando da ruta e coñecer algunhas das paraxes máis impresionantes da costa europea occidental.

Antes de chegar a Fisterra, e partindo de Santiago, o Camiño atravesa o termos municipais de Ames, Negreira, Mazaricos, Dumbria, Cee, e Corcubión. A entrada no concello de Fisterra realízase pola localidade de Sardiñeiro de Abaixo, despois de abandonar o concello de Cee. O Camiño sobe polo interior da aldea ata o final, pasa por onde estaba o cruceiro de Don, do que queda só o arranque do fuste cravado na base; un pouco máis arriba está a fonte do mesmo nome.

Deixada atrás esta localidade, o Camiño continúa pegado á costa bordeando o Monte da Serra pasando xunto ó Petón de Rosín, agora máis coñecido como de Talón, pola pequena praia que ten ó seu pé. Este camiño tamén é denominado Camiño das Pescas, porque por el transitaban as mulleres de Fisterra que ían vender peixe polas aldeas. Uns metros máis adiante o Camiño baixa ata a fermosa e extensa praia da Longosteira, cuxas formacións de dunas atravesa para finalmente chegar a Fisterra. A praia da Langosteira é escollida como lugar para realizar o primeiro dos rituais, o baño.

A entrada no pobo de Fisterra faixe por San Roque xunto á Cruz de Baixar, accedendo ó núcleo urbano pola avenida de A Coruña, para continuar polo centro do pobo pola Rúa Santa Catalina e a Rúa Real ata a Praza da Constitución, e subindo logo camiño da igrexa de Santa María das Areas. Despois de saír do pobo e logo dun pequeno treito, o camiño chega á súa fin no mítico cabo Fisterra. No faro realízanse os dous rituais que faltan, queima-la roupa e ve-la posta de Sol.

O outro Camiño de Santiago que discorre por Fisterra, o camiño Fisterra-Muxía, ten o seu comezo, en sentido de Fisterra a Muxía, en San Roque, onde se encontra con camiño que vai a Fisterra. O Camiño avanza paralelo ó mar entre aldeas, campos de cultivo, bosques e a presenza do mar, coa pequena ría de Lires e con praias tan agrestes como a de O Rosto, á que o Camiño ten un pequeno desvío. Entre as aldeas polas que pasa o Camiño destaca a de San Martiño de Duio, en cuxas inmediacións se ocultarían as ruínas da desaparecida cidade de Dugium.

Ordenanza ou norma de aplicación: Patrimonio Cultural	
Obras permitidas: Réxime de aplicación establecido na Lei 3/1996 do 10 de Maio, de protección dos camiños de Santiago e na Lei 8/1995 de 30 de outubro, do patrimonio cultural de Galicia.	
Estado de conservación: Regular	Nivel de protección: Ambiental
Uso actual: Camiño de Santiago	Titularidade: Pública